

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

26 De choreis publicis inter mares & foeminas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

da, vel partes vicinas: Et isti aspectus illiciti sunt, etiam si fiant ob solam delectationem quae sensum sequitur aspicendo.

Secundo queritur, An oscula, amplexus, & tactus inter coniuges absque vilo coitu coniugali, & absque vlla cogitatione copulae, sed solum simpliciter ob delectationem sensus in oculis, amplexibus, & tactibus absque vilo periculo voluntariae pollutionis, liciti sint? Respondeo, esse licitos. Ita Caiet. Sotus, Siluest. Tabien. Armill. *ubi supra*, & Nauar. *cap. 16. num. 12.* nam eo ipso, quod fiant inter eos, simpliciter absque vlla mala intentione, sunt simplicitate ex officio, obsequio, & amore coniugali. Item fiant vt beneuolentiae, & amoris coniugalis signa, causae, & effectus.

Tertio queritur, An ista sint licita simili modo inter sponsos? Notandum est, posse nos loqui de sponsis, vel inter quos fuerunt sponsalia per verba futuri temporis contracta, vel per verba praesentis temporis. Si loquamur de sponsis, quae sunt per verba praesentis temporis, communis est sententia, licita esse praedicta inter eos, quoniam sunt verba coniuges. Sic Caiet. Armill. Sot. Tabien. Siluest. Nauar. *locis citatis*. Si loquamur de sponsis, qui sunt tantum per verba futuri temporis, maius est dubium. Sed nihilominus dicendum est, inter eos istiusmodi, quae diximus oscula, amplexus, & tactus non libidinosos, esse licitos. Hoc aperte de his facit Caiet. Tabien. Nauar. *ubi supra*. Et ratio est, quoniam ista inter eos sunt signa amoris confirmatoria sponsalium contractuum.

Quarto queritur, Quid dicendum de femina, quae certo nouit se tangi ab aliquo iuvene libidinoso ex mala intentione, ipsa tamen tangit eum secundum morem patriae in signum beneuolentiae, vel familiaritatis, vel cognationis, an tunc teneatur resistere, & non permittere, vt ille alius talis iuuenis osculetur, amplexetur, aut tangat, sed illum repellere, vel se subtrahere? Respondeo in primis, si tactus sint ex se impudici, teneatur resistere ne tangatur, etiam si id fiat in loco secreto, hoc certum est apud omnes. Secundo, si tactus sunt non secundum se impudici, & sunt secundum morem patriae in signum beneuolentiae, vel cognationis, vel alterius rei honestae, tunc si sint in publico coram alijs, non teneatur resistere, aut se subtrahere, aut illum repellere, quoniam esset peccatum alterius prodere, aut scandalum praebere alijs mali aliquid suspicandi. Item quoniam femina iure suo vitur osculando, amplexando, vel tangendo alium ex more patriae in signum beneuolentiae communis, & ille alius sibi imputet, siquidem malo animo abutitur signis consuetis. Sic Caietanus, Siluest. Tabien. Armill. *locis supra citatis*. Sed praeter haec dico, Tertio, si ista in secreto fierent, & posset femina commode, vel illum repellere, vel se subtrahere, tunc teneatur ad se subtrahendum, vel illum repellendum, si ille alius peccat ex passione humana, quoniam tenemur, quamdiu possumus, peccatum proximi deuitare. Haec colliguntur ex Siluestro, Tabiente, Armilla, *ubi supra*.

Quinto queritur, An oscula, complexus, & tactus, quando peccata sunt, eo quod sint libidinosi, sint distinctae speciei pro varietate specifica distincta personarum inter quas fiunt, v.g. si fiant cum Monialibus, aut a persona habente volum castitatis, an sint sacrilegia: si fiant cum cognatis, an sint incestus: si fiant cum coniugata, an sint adulteria? Communis est sententia, esse distinctae speciei pro varietate personarum. Sic Caietanus, Tabien. Armilla, Nauar. *ubi supra*.

In hac re dico, Primo, certum est apud omnes, quando illa fiunt ex intentione libidinis, aut cum periculo incidendi in libidinem, variati speciei pro varietate ipsius libidinis, quae est materia, & obiectum ipsius male intentionis. Totum dubium consistit in eo, quidnam sit dicendum, quando ista fiunt ob solam delectationem tactus, quae percipitur osculando, amplexando, tangendo absque vlla mala intentione, aut periculo libidinis. Dico secundo, tunc etiam ista distinguuntur speciei pro varietate personarum, quoniam reducuntur ad eandem speciem, eo quod sint luxu-

ria, & libidines quaedam inchoatae, quae ex se tendunt ad luxuriam, & libidinem consummatam.

De Choreis publicis inter mares, & feminas.

CAPVT XXVI.

PRIMO notandum, In nuptijs & diebus festis, & alijs publicae laetitiae ludis consueuerunt choreae, in quibus quoniam communiter iuvenes solent puellas manu ducere, & digitos stringunt, & puellae vna cum eis choreas agere, Dubitatum est inter Auctores, an istae choreae sint licitae, & an licite permittantur in populis, an vnde penitus tollendae, eo quod occasiones praebent multorum peccatorum.

Secundo notandum, Choreas istas etiam si dicantur licitae, vitari, & male fieri multis modis. Primo, ratione loci prohibiti, vt si fiunt in locis sacris. Secundo, ratione temporis, vt si fiant tempore, quo Missarum sacra celebrantur, & impediunt officia diuina. Tertio, ratione personarum, vt si exerceantur a clericis, qui iure communi canonico arcentur ab istis choreis: quod ius renouatum est hodie in Concilio Tridentino, *Sess. 22. cap. 10. Et Sess. 24. cap. 12.* Quarto ratione modi, vt si fiant modo impudico, & lasciuo. Quinto, ratione praeter intentionis, vt si fiant ex animo libidinoso. Lege Suetonium, Angelum, Tabientem, Armillam, Caietanum *in verb. Chorea*.

Primo queritur, An Choreae sint damnandae vt peccata mortalia? Respondeo ex communi opinione omnium, quos iam retuli, non esse damnandas vt peccata mortalia: quoniam ex se illicitae non sunt, sed tantum ex mala intentione, aut abusu, aut ex probabili periculo libidinis in aliquo, aut ex aliqua alia circumstantia.

Secundo queritur, An iure prohiberi possint rusticae choreae in diebus festis conuersae? Aliqui auctores, id licite posse. Caiet. *ubi supra* ait, imprudenter prohiberi illud: quoniam si rusticae choreae arceantur, otio vacabunt, & alia peiora facient. Item quoniam ista non sunt ex se mortalia peccata. Item sunt signa publicae laetitiae, & consueti fieri, ergo imprudenter prohibentur. Item pro more fiunt, & solum illic ea fiunt ex abusu male eis ventum. Item cum publicae coram omnibus fiant magna ex parte tollitur occasio libidinis. Item hinc patere solet aditus ad matrimonium contrahenda: nam conuolari solet beneuolentia inter aliquos iuvenes, & puellas, ex qua deinde contrahitur inter eos coniugium.

In hac re dico, non esse prohibendos huiusmodi rusticos a choreis, ita vt condemnentur, tanquam committentes peccata mortalia, iure tamen posse, & debere moneri, vt in his choreis, & alijs ludis similibus sibi caueant ab omni periculo, & occasione libidinis.

Tertio queritur, An in istis choreis prohiberi debeat modus, quo feminae prodeunt nudis pectonibus, & eleganter ornatae, qui quidem mos, & consuetudo, nonnullis in prouincijs Christianorum inuoluit? Respondeo, in his tollendum esse abusum, & non facile consuetudinem condemnandam: nam pro more patriae, & prouinciariae, quod ab ubi lasciuiae, & impudice fieri iudicatur, aut non sit lasciuiae, sed licitae, & honestae, vt ait Siluester *ubi supra*.

De Sacrilegio.

CAPVT XXVII.

PRIMO notandum, hic non agi de sacrilegio in genere, vt est peccatum contra virtutem moralem, quae dicitur Religio: sed agimus hic de sacrilegio determinato, vt reperitur tantum in materia luxuriae, hoc est agimus de luxuria, vt est sacrilegium, quae praeter deformitatem, quam habet contra castitatem, habet etiam deformitatem aliam contra virtutem, quae est, & dicitur religio.